

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 24 april 2024
ons kenmerk	2024-16
voor informatie	Jan Benedictus j.benedictus@patientenfederatie.nl
onderwerp	Commissiedebat Leefstijlpreventie – 16 mei

Geachte leden van de commissie VWS,

Op 16 mei spreekt u over Leefstijlpreventie. Iedereen heeft baat bij een gezonde leefstijl, ook mensen met een aandoening of ziekte. Patiëntenfederatie Nederland geeft u daarover in de brief graag een aantal aandachtspunten mee.

Coalitie Leefstijl in de Zorg

Gezond leven kan verergering van een aandoening of ziekte voorkomen of zelfs bijdragen aan verbetering daarvan. En het draagt bij aan de kwaliteit van leven van mensen. In 2023 is Patiëntenfederatie Nederland, samen met TNO, de NFU en Vereniging Arts en Leefstijl, de Coalitie Leefstijl in de Zorg¹ gestart. In deze coalitie werken partijen samen op het terrein van geïndiceerde en zorggerelateerde preventie voor mensen met een gezondheidsklacht, aandoening of ziekte. Zodat leefstijl integraal onderdeel wordt van reguliere zorg voor mensen met een aandoening of ziekte. De coalitie werkt vanuit 4 doelen aan implementatie van leefstijl in de zorg:

1. Patiënten hebben toegang tot betrouwbare en begrijpelijke (digitale) informatie over leefstijl. En tools om mee te kunnen praten en beslissen over de inzet van leefstijl in hun behandeling;
2. Zorgprofessionals hebben tijd, tools, kennis, vaardigheden, richtlijnen en verwijsmogelijkheden om leefstijl in te zetten en het gesprek daarover met hun patiënten aan te gaan;
3. Wetenschappers en zorgprofessionals werken samen aan ontwikkeling en implementatie van leefstijl in de zorg vanuit een gedeelde kennisinfrastructuur.
4. Er is inzicht in belemmeringen en mogelijkheden voor financiering en bekostiging om leefstijl te implementeren in de curatieve zorg.

Diverse partijen die actief zijn in en om de zorg, in beleid, wetenschap en innovatie werken samen om deze doelen te realiseren. Inmiddels worden er al mooie resultaten geboekt. Ook worden er belemmeringen en obstakels zichtbaar, waaronder de vergoeding van prehabilitatie.

Vergoeding van prehabilitatie

Prehabilitatie is het verbeteren van de fysieke en mentale conditie van patiënten voorafgaand aan een operatie. Door te zorgen dat mensen fitter een operatie ondergaan, worden kansen op minder complicaties en een sneller herstel vergroot. Het zorgt voor minder ligdagen, heropnames en terugval en voorkomt zorgkosten. Training en begeleiding van patiënten in het proces voor en na een operatie worden echter nog niet standaard vergoed². Patiëntenfederatie Nederland vindt dat financiële middelen doelmatig ingezet moeten worden en dat een mate van bewijs voor de

---

¹ <https://leefstijlcoalitie.nl/>

² <https://www.skipr.nl/nieuws/bekostiging-programma-fit4surgery-stopt-abrupt/>

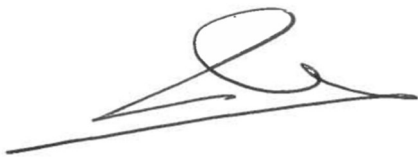
effectiviteit van prehabilitatie noodzakelijk is. Maar de huidige structuur van beoordeling van effectiviteit van behandelingen en vergoeding van zorg staan vernieuwend aanbod in de weg. Waardoor meer aandacht voor leefstijl in de zorg en daadwerkelijke implementatie daarvan onvoldoende ruimte krijgt. Hierdoor dreigen kansen om het operatief proces en het herstel te verbeteren verloren te gaan. En ook blijft een zogenaamd 'teachable moment' onbenut. Door rondom een operatie mensen goede informatie en begeleiding gericht op leefstijl te bieden verhoog je de kans op gezondheidswinst. Niet alleen rondom de operatie, maar ook op langere termijn kunnen mensen daardoor makkelijker en bewuster voor een gezonde leefstijl kiezen.

We pleiten dan ook voor meer experimenteerruimte in deze en zo nodig aanpassing van onder andere de huidige structuren van bepaling van effectiviteit en vergoeding. Eerder pleitte de voorzitter van de Raad van Bestuur van het Zorginstituut Nederland voor bundeling van geldstromen. Hierbij leek bedoeld te worden op geldstromen buiten de zorg. Een brede blik kan vanzelfsprekend geen kwaad, maar wij vinden dat ook *binnen* de zorg verkend moet worden hoe vernieuwende, meer passende leefstijlzorg vergoed kan worden.

>Is de bewindspersoon bereid om huidige structuren tegen het licht te houden en zo nodig daarin ruimte te creëren, zodat prehabilitatie een plaats kan krijgen in de zorg?

We vragen u de punten uit deze brief te betrekken bij het Commissiedebat. We zijn uiteraard graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens
directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland